

Dosarul nr. 2ra-1262/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Grozavu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 17 iulie 2020, Marcel Smochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, potrivit informației dosarului civil la acțiunea lui Russu Alexei împotriva lui Smochin Marcel, biroul notarului public Stog Maria cu privire la nulitatea actelor juridice și încasarea prejudiciului moral, cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la 11 octombrie 2013.

A menționat reclamantul că, în perioada 11 octombrie 2013-17 noiembrie 2014, acțiunea civilă a fost examinată cu omiterea termenului rezonabil.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2014 a Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) acțiunea lui Russu Alexei împotriva lui Smochin Marcel, biroul notarului public Stog Maria cu privire la nulitatea actelor juridice și încasarea prejudiciului moral s-a admis, fiind declarată nulitatea contractului de vânzare-cumpărare, încheiat în privința casei de locuit din XXXXX.

A relatat reclamantul că, nefiind de acord cu hotărârea menționată a declarat apel, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2015, nu s-a dat curs apelului înaintat de către Smochin Marcel, pe motivul neachitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2015, s-a respins recursul declarat de Smochin Marcel, fiind menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 august 2016, s-a respins cererea înaintată de Smochin Marcel privind repunerea în termen, cererea de apel fiind restituită ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 15 ianuarie 2020 s-a respins recursul declarat de Smochin Marcel, fiind menținută încheierea Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 08 octombrie 2019, prin care s-a respins cererea privind adoptarea unei hotărâri suplimentare pe marginea cauzei la cererea de chemare în judecată înaintată de Russu Alexei împotriva lui Smochin Marcel, biroul notarului public Stog Maria cu privire la nulitatea actelor juridice și încasarea prejudiciului moral.

A susținut reclamantul că, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie esența unei societăți democratice, iar un instrument juridic viabil îl constituie Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În context, jurisprudența CtEDO atestă, că statul este responsabil pentru omisiunile autorităților cărora le-a delegat sarcini în vederea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A indicat reclamantul că, cauza civilă a fost examinată în perioada 11 octombrie 2013 – 15 ianuarie 2020, ceea ce constituie 7 ani, termen pe care Smochin Marcel îl consideră nerezonabil.

A notat că, nerespectarea de către instanțele de judecată a prevederilor statuate prin art.6 alin.1 din Convenție, prin încălcarea termenului rezonabil la judecarea cauzei a constituit un temei pentru remiterea cauzei la rejudecare.

A susținut că, instanțele naționale judecătorești nu au asigurat examinarea cauzei cu respectarea termenului rezonabil, iar acțiunea menționată nu este cu o complexitate majoră, tot odată comportamentul său la examinarea cauzei fiind adecvat.

A solicitat reclamantul constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile intentate la 11 octombrie 2013 de Russu Alexei împotriva lui Smochin Marcel cu privire la nulitatea actelor juridice, și finisată la 15 ianuarie 2020, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în cuantum de 500 000 lei, și compensarea cheltuielilor pentru examinarea acțiunii.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marcel Smochin și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că examinarea cauzei în instanța de fond, Judecătoria Cimișlia a avut loc în termen de 1 an și 5 zile, fiind desfășurate 11 ședințe de judecată în care nu a fost prezent Marcel Smochin fiind impusă necesitatea amânării acestora și efectuării citării repetate a părților, iar instanța de judecată a depus întreaga diligență pentru soluționarea litigiului în mod legal și cu respectarea drepturilor procesuale a tuturor participanților la proces.

Examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în perioada rămasă, fiind determinată de neconformarea apelantului Marcel Smochin la actele judecătorești emise de instanța de apel și contestarea acestora în instanța de recurs, cu expedierea cauzei în adresa Curții Supreme de Justiție.

Totodată fiind depus recurs la Curtea Supremă de Justiție, de fapt cauza menționată nu a fost examinată în ordine de apel în perioada 02 aprilie 2015-23 septembrie 2015.

În ordinea celor expuse, instanța de apel a considerat întemeiată și justă concluzia instanței de fond, potrivit căreia, tergiversarea examinării cauzei nu a avut loc din culpa instanței de judecată.

Instanța de apel a menționat că, noțiunea de termen rezonabil este definit ca ceva obișnuit, care se menține în limitele normale, nu are nimic ieșit din comun, fără exagerări, potrivit, accesibil, acceptabil, cumpătat. Reiese că, termenul rezonabil poate fi definit drept interval de timp convenabil și judicios, stabilit de lege, în limitele căruia are loc judecarea pricinii.

Instanța de apel a remarcat că, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Conform alin. (6) art.2 al Legii nr.87/2011, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

În corespundere cu alin.(3) și alin.(4) ale art.2 al Legii nr.87/2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Este de menționat că, cerința Convenției Europene, ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac.

În sensul art. 2 alin. (1) și (2) a Legii nominalizate, urmează de reținut, că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dacă se constată o atare încălcare.

În aceste ordine de idei, Colegiul reține că, instanța de fond corect a constatat lipsa temeiniciei argumentelor expuse de către reclamantul Marcel Smochin asupra încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei civile.

La 29 iunie 2021 și respectiv la 01 iulie 2021 Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 21 aprilie 2021 și expediat participanților la proces la 14 iunie 2021 (f.d.249).

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 29 iunie 2012, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 23 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina

recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

